GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România şi străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:

la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 226. Mercurĭ, 8 (20) Octomvre. 1886.

NOU ABONAMENTŬ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu I Octomvre 1886 st. v., s'au începutŭ **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe toţi onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ 3 fl.

„ şése „ 6 „

„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ 10 francĭ

„ şése „ 20 „

„ unŭ anŭ 40 „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Abonaţilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ făşiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurită şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea.

Braşovŭ, 7 Octomvre 1886.

Generalulŭ Kaulbars îşĭ continuă călĕtoria sa prin Bulgaria. Acum a ajunsŭ la Lompalanca. Se vorbea de rechiămarea lui, din causa nesuccesului ce l'a avutŭ, în locŭ de acéstă înse organulŭ oficialŭ alŭ guvernului rusescŭ „Journal de St. Petersbourg“ declară, că generalulŭ Kaulbars a lucratŭ strictŭ după instrucţiunile ce i s'au datŭ, aşa că nu i se póte imputa nicĭ cea mai mică deviare dela linia ce i s'a trasŭ.

Pressa rusécă departe de a acusa pe trimisulŭ Rusiei, că nu şĭ-a înţelesŭ destulŭ de bine misiunea sa, se silesce a pune tótă vina pe guvernulŭ actualŭ bulgarŭ, imputându-i că a terorisatŭ pe Bulgarĭ la alegerĭ şi că din causa acésta Rusia trebue sĕ declare de ilegale şi de nevalabile alegerile pentru marea Sobraniă.

„Este o istoriă minunată, — scrie „N. fr. Presse — décă din partea Rusiei se audŭ plângerĭ, că alegerile în Bulgaria nu corespundŭ vederilorŭ poporului, şi décă ea redică bănuielĭ, că guvernulŭ bulgarŭ ar fi influinţatŭ în modŭ ilegalŭ pe alegĕtorĭ. Asemĕnândŭ îngrijirea pentru libertatea Bulgariei cu stările în imperiulŭ rusescu, trebue fără voiă sĕ surîdemŭ . . .“

Nu încape îndoiélă, şi numita fóiă o şi recunósce, că Rusia se folosesce de acestŭ mijlocŭ numai spre a afla unŭ motivŭ pentru justificarea procederei sale. Acéstă justificare înse cu greu fi va succede, pentru că guvernulŭ din Sofia a adusŭ probe nerĕsturnabile, că turburările şi fărădelegile, ce s'au comisŭ icĭ colo la alegerĭ, au fostŭ provocate şi în parte sĕvĕrşite chiar de către partidulŭ rusescŭ.

Dér abstrăgĕndŭ dela părerea Rusiei asupra alegerilorŭ, se nasce acum marea întrebare: care va fi atitudinea ei faţă cu Sobrania, ce se va întruni peste vr'o două sĕptĕmânĭ?

După o scire dela Parisŭ, prin cercurile diplomatice de acolo se vorbesce, că Rusia nu va întreprinde o acţiune în Bulgaria, decâtŭ numai décă Sobrania va face o manifestaţiune în favórea prinţului Alexandru. Este ceva cam obscură acéstă scire, că nu ne spune în ce va sta acţiunea şi ce felŭ de manifestaţiă are în vedere guvernulŭ rusescŭ, realegerea prinţului séu orĭ şi ce demonstrare de simpatiă pentru elŭ.

Chiar şi în casulŭ, când marea Sobraniă nu ar face nicĭ unŭ feliu de manifestaţiune pentru prinţulŭ Alexandru, nu credemŭ că Rusia va lăsa lucrurilorŭ în Bulgaria cursulŭ lorŭ liberŭ. Atuncĭ continuarea călĕtoriei lui Kaulbars n'ar mai avea nicĭ unŭ sensŭ.

Trebue din contră sĕ admitemŭ, că cabinetulŭ rusescŭ urmăresce cu cea mai mare tenacitate scopurile sale. Acum pare că se gândesce a băga şi pe Turcia în jocŭ. In Constantinopolŭ se susţine sgomotulŭ despre schimbărĭ în ministeriu şi se ḍice că Sultanulŭ voiesce sĕ numéscă unŭ ministeriu cu totulŭ filorusescŭ. Cu acestŭ ministeriu Sultanulŭ se ḍice, ar voi se salute sosirea trimisului englesŭ Sir White, care este unŭ mare contrarŭ alŭ Ruşilorŭ. Aceste faime ne aducŭ aminte de vorba lui Bismark, că în Bulgaria şi la Bosforŭ se dueléză acum influinţa rusécă cu cea englesă.

Faptŭ este că între Turcia şi Rusia de o parte şi între Turcia şi Francia de altă parte s'a efectuitŭ o apropiare şi în legătură cu acestŭ faptŭ sĕ póte pune părerea esprimată de fóiă rusécă „Novoie Vremia,“ că pentru Francia este favorabilŭ momentulŭ de a redica cestiunea Egiptului.

Pentru casulŭ, cândŭ ar ajunge la cârmă în Turcia unŭ cabinetŭ filorusescŭ, ne putemŭ aştepta la nisce surprinderĭ marĭ, căcĭ atuncĭ ocuparea Bulgariei de către trupele rusescĭ s'ar puté face chiar cu invoirea Turciei.

Situaţiunea în Bulgaria n'a pierdutŭ prin urmare nimicŭ din seriositatea ei şi décă asigură „Coresp. politică“, că trupele rusescĭ suntŭ gata de-a întra în acţiune, dér probabilŭ numai spre a face o demonstraţiune contra Bulgariei şi totodată pune în perspectivă şi eventualitatea unei contra-demonstraţiunĭ din partea cabinetelorŭ europene, ea nu a contribuitŭ prin acésta cu nimicŭ la liniştirea opiniunei publice.

Ceea ce escită admiraţiunea generală este şi rĕmâne tactulŭ şi energia, cu care se pórtă bărbaţii de statŭ bulgarĭ din Sofia în aceste critice momente. Acum se vorbesce de-o nouă încercare a cabinetului bulgarŭ de a se înţelege cu Rusia, făcĕndŭ unele concesiunĭ. Fiă ca străruinţele ocârmuitorilorŭ bulgarĭ sĕ iésă numai în favórea libertăţii şi a independenţii Bulgariei, pentru care luptă!

Rĕsboiulŭ vamalŭ.

„Telegrafulŭ“, din Bucurescĭ scrie în numĕrulŭ sĕu de Sâmbătă, 4 Octomvre:

E bine sĕ înregistrămŭ chiar aci următórea scire, pe care o dă „Die Presse“ din Viena:

„Guvernulŭ austriacŭ şi celŭ ungarŭ, — anunţă acestŭ ḍiarŭ — în vederea simptomelorŭ unei apropierĭ ce se prepară între România şi Austro-Ungaria, au încuviinţatŭ cererea căilorŭ ferate austro-ungare d'a nu denunţa la 1 Noemvrie tarifele unioniste cu căile ferate române“.

Nu voimŭ sĕ mai reamintimŭ că, în primele timpurĭ ale conflictului nostru vamalŭ cu statulŭ vecinŭ, Ungurii ne-au ameninţatŭ între altele şi cu acéstă denunţare de tarife; nu voimŭ sĕ dămŭ prea mare importanţă cestiunii la care se referă scirea de mai susŭ. Cu tóte aceste credemŭ folositorŭ s'aruncămŭ o repede ochire asupra celorŭ întêmplate, pentru instrucţiunea nóstră şi pentru aceea a vecinilorŭ noştri.

Orĭce s'ar ḍice, décă ne gândimŭ la ce era statulŭ nostru acum ḍece anĭ, şi mai cu sémă la nenorocita pornire ce a esistatŭ şi esistă în Europa aşa ḍisă cultă d'a privi peninsula balcanică ca unŭ trupŭ bunŭ numai de esploatatŭ, fiă politicesce fiă economicesce, trebue sĕ recunóscemŭ că guvernulŭ românŭ a făcutŭ unŭ actŭ d'o nemĕsurată valóre dândŭ cea dintêiu şi cea mai puternică lovitură acestei tradiţiunĭ revoltătóre.

Décă dămŭ d'o parte formele şi privimŭ fondulŭ lucrurilorŭ, nu putemŭ găsi în atitudinea Austro-Ungariei în cestiunea vamală decâtŭ cererea absurdă d'a ne lăsa sĕ fimŭ esploataţĭ, fiindcă facemŭ parte din acestŭ orientŭ, fiindcă suntemŭ micĭ, fiindcă Austro-Ungaria e unŭ statŭ mare, unŭ statŭ civilisatŭ. Acéstă pretenţiune guvernulŭ românŭ a respins'o cu succesŭ.

Spuneau vecinii noştri că vomŭ fi ruinaţĭ pentru ḍecimĭ de anĭ; că ne vomŭ duce desculţĭ la Viena şi la Pesta ca sĕ ceremŭ iertare; că tóte puterile ne vorŭ declara rĕsboiu vamalŭ.

Ce s'a realisatŭ din tóte aceste prevestirĭ? Două puterĭ marĭ negociază chiar acum convenţiunĭ de comerciu cu noi. Câtŭ despre ruină, câtŭ despre pelerinagiu la Canossa, putere-ar vecinii sĕ ne arate ceva? Suntemŭ d'atâtea lunĭ în rĕsboiu şi numai n'amŭ perdutŭ nimicŭ, dér amŭ câştigatŭ. Nu totŭ aşa potŭ sĕ spue Austro-Ungarii, carĭ au avutŭ sĕ facă o esperienţă din cele mai dureróse.

Invĕţămentulŭ pe care potŭ sĕ-lŭ tragă vecinii din acéstă esperienţă e, că trebuie sĕ înceteze a ne privi ca p'o moşiă de esploatatŭ; că, când trateză cu noi, trebue sĕ trateze ca c'unŭ egalŭ; că suntŭ pe lume nu numai interese austro-ungare, ci şi interese românescĭ. Invĕţămentulŭ pe care putemŭ sĕ-lŭ tragemŭ noi e, că trebue sĕ avemŭ încredere în puterea şi dreptulŭ nostru şi sĕ sprijinimŭ guvernulŭ pe calea pe care merge.

In scirea ce reproducemŭ mai susŭ se vorbesce d'o apropiere între România şi Austro-Ungaria. Cum nu noi ne-amŭ feritŭ de înţelegere, ci vecinii noştri, e dreptŭ ca ei sĕ facă primulŭ pasŭ — şi le e uşorŭ acésta pentrucă suntŭ mai puternicĭ. Şi trebue sĕ credemŭ că, de vreme ce dorescŭ o apropiare, şi-au schimbatŭ vederile şi pretenţiunile.

Noi persistămŭ în acelaşĭ punctŭ de vedere, care după părerea nóstră satisface pe deplinŭ interesele române şi pe care l'amŭ espusŭ de prea multe orĭ pentru ca sĕ mai fiă nevoiă sĕ revenimŭ.

Din dieta ungară.

In *şedinţa dela 14 Octomvre n.* s'au ţinutŭ ultimele desbaterĭ asupra afacerii Ianski.

Raportorulŭ Edmund *Gajary* ḍice, că legea din 1867 nu permite în cadrulŭ ei unŭ programŭ, orĭ câtŭ de patrioticŭ e, d'a se înfiinţa armată ungurécă de sine stătătóre. (Vii aprobărĭ în drépta.)

Iuliu *Györffy* ḍice că discursulŭ ministrului honveḍimei încuragiază pe cei din Viena. Polemisândŭ contra ministrului preşedinte, declară, că constituţiunea ungurécă esistă, ce e dreptŭ, în lege, dér în faptă s'au doveditŭ mai puternice influinţele militare. Ameninţarea dela sfârşitulŭ autografului e unŭ semnŭ pentru fispanŭ d'a procede aşa, precum s'a întêmplatŭ acésta d. e. în Cinci-Bisericĭ. Rógă sĕ i se priméscă moţiunea.

Contele Albert *Apponyi* ḍice că şĭ-a arĕtatŭ punctulŭ sĕu de vedere, că adecă şirulŭ acelorŭ agende, care suntŭ necesare pentru stabilirea solidarităţii între armată şi naţiune nu s'au resolvatŭ prin autografŭ. Cum sĕ se resolveze acele agende, nu e tréba lui. De aceea nu mai vré sĕ intre în discuţiune. Recomandă spre privire moţiunea sa.

Ministrulŭ-preşedinte *Tisza* ḍice că autografulŭ nu s'a publicatŭ nicĭ în fóia ordinaţiunilorŭ armatei, nicĭ în fóia ordinaţiunilorŭ ungurescĭ, fiindcă nu e ordinaţiune. (Contraḍicerĭ în stânga şi'n stânga estremă.) Aşteptŭ ca vorbele oposiţiunei, că n'a vrutŭ sĕ atace armata, sĕ deviă faptă. (Larmă'n stânga estremă. O voce: Din partea armatei!) Armata în totalitatea ei n'a provocatŭ acele atacurĭ (Larmă'n stânga estremă.) Mĕ abţiu dela orĭce polemică, convinsŭ fiindŭ că fiăcare va fi condusŭ de dorinţa d'a promova interesulŭ publicŭ. Acésta o cerŭ şi din partea celorŭ ce mĭ-au adusŭ în faţă atâtea insinuărĭ. (Mişcare'n stânga estremă.)

Ministrulŭ honveḍimei *Fejervary* ḍice că totdéuna a esistatŭ raportŭ amicalŭ între militarĭ şi civilĭ (Contraḍicerĭ în stânga estremă.) Că nu suntŭ mulţĭ Ungurĭ în corpulŭ oficerescŭ, causa e că servescŭ puţinĭ în armată. In institutele militare se primescŭ mai ântêiu fiĭ oficerilorŭ, şi asta e şi dreptŭ, căcĭ ei neavĕndŭ locuinţă stabilă, suntŭ siliţĭ din causa serviciului sĕ-şĭ neglige afacerile private; e o datoriă morală decĭ, ca statulŭ sĕ îngrijéscă de educaţiunea copiilorŭ lorŭ.

La votare, prin apelŭ nominalŭ, propunerea comisiunei s'a primitŭ cu o maioritate de 86 voturĭ. Astfelŭ s'a terminatŭ în cameră afacerea Ianski.

SCIRILE ḌILEI.

Starea învĕțămĕntului în *scólele unguresci* „progreséză“ ca raculŭ. Bieții învĕțătorĭ strigă mereu după ajutorŭ, căcĭ pierŭ de fome, dér nu-i aude nime. Invĕțătorii comunalĭ din comitatulŭ *Ciucului* adreséză acum o nouă petițiune directorului respectivŭ scolasticŭ, arĕtând că comunele acelea, în carĭ s'au înființatŭ scóle comunale, suntŭ absolutŭ necapace de a-șĭ susținé învĕțătorii lorŭ și prin urmare suntŭ cu desĕvîrșire avisate la ajutorulŭ statului. Insĕ din ajutorulŭ promisŭ de statŭ în anulŭ trecutŭ scolasticŭ abia 50% s'a pututŭ scóte, din care causă ḍicŭ, că învĕțătorii au ajunsŭ într'o stare de ne mai suferitŭ, așa câtŭ continuu suntŭ siliți sĕ recurgă, sĕ se róge și sĕ implóre ajutorulŭ celorŭ competenți pentrucă e vorba de ultima lorŭ bucată de pâne și pentrucă din causa gróznicei sĕrăcii au ajunsŭ pe marg nea prăpastiei, care în totŭ momentulŭ îi amenință cu o totală nimicire. Din aceste motive învĕțătorii unguresci comunalĭ din comitatulŭ Ciucului rógă pe directorulŭ scolasticŭ ca sĕ intervină din nou pe lângă ministrulŭ instrucțiunei publice, ca sĕ le dea *restanțele din salarulŭ de pe anulŭ trecutŭ* și sĕ ia în grabă mĕsurile necesare pentru schimbarea situațiunei critice a învĕțătorilorŭ, ḍicêndŭ că »décă numai câteva lunĭ va mai rĕmânea neschimbată starea actuală a lorŭ, atuncĭ din acestŭ comitatŭ membrii acelei armate, despre carĭ a ḍisŭ poetulŭ că suntŭ chemațĭ a recuceri Ungaria pentru a doua óră vorŭ peri de fome.“ Numiții învĕțătorĭ șĭ-au alăturatŭ la petițiune o listă, cu 22 de subscrierĭ. Din 7745 fl. câtŭ plătesce statulŭ, se află de pe anulŭ trecutŭ scolasticŭ o restanță de 3982 fl. 90 cr. Prin urmare apróape 55% din salarŭ nu și le-au pututŭ scóte dela statŭ bieții învĕțătorĭ nicĭ până adĭ. Unii din învĕțătorĭ abia șĭ-au căpătatŭ de pe anulŭ intregŭ a treia parte din salarŭ, ér jumĕtate nu șĭ-l'au căpĕtatŭ cei mai mulți, ḍice „Ellenzek.“ — Ce facŭ Kulturegyletiștii? Adună banĭ pentru banchete.

—x—

Cestiunea bulgară a ajunsŭ în desbatere și în *adunările comitatense.* Oposiționalulŭ Merey a presentatŭ în adunarea comitatului Neutra moțiunea: Congregațiunea municipală sĕ esprime ca conclusŭ: 1. Consideră și condamnă ca nisce atentate contra libertății popórelorŭ uneltirile politice ale agențilorŭ Rusiei în Bulgaria în numele Țarului, țintindŭ a provoca neunire, a ațița partidele, a rĕsvrăti poporulŭ contra legilorŭ fundamentale ale statului, a turbura pacea publică prin amestecŭ neîndreptățitŭ și a provoca anarhia; 2. Autonomia de statŭ a Bulgariei și independența ei de influința și supremația Rusiei o consideră ca o necesitate urgentă, fiindŭ că numai așa se póte asigura întărirea statelorŭ balcanice și bună starea materială a popórelorŭ, creându-se prin prin acésta și patriei nóstre celŭ mai puternicŭ stăvilarŭ contra atacurilorŭ din Ostŭ. Considerândŭ acestea, comitatulŭ *sĕ petiționeze* la dietă și la guvernŭ: aceștia sĕ considere ca o datoriă a lorŭ, ca în acordŭ cu opinia publică a țĕrii, folosindu-se de tótă influința și de tóte mijlócele de putere ale coronei Ungariei, sĕ asigure independența de statŭ a Bulgariei și libertatea politică a poporațiunei acestei țĕrĭ.

—x—

»Monitorulŭ oficialŭ« din *Bucuresci* publică unŭ comunicatŭ, prin care desminte sgomotele că „trupe străine stau gata de a trece frontierele“ și declară ca falsă șcirea despre bóla M. S regelui.

—x—

Prințulŭ Brâncovénu, anunță o telegramă din Parisŭ, a încetatŭ din viéță.

—x—

Regele Otto alŭ Bavariei a înebunitŭ de totŭ. După ultimulŭ buletinŭ oficialŭ se constată, că medicii au declaratŭ bóla incurabilă. Viéța regelui nu e în pericolŭ. Prin Berlinŭ se vorbesce de ajungerea regentului Luitpold ca rege alŭ Bavariei, visulŭ lui de aurŭ.

—x—

Mare sensațiă a făcutŭ în *Sibiiu* scirea, că *Iohann Siegler,* secretarulŭ Universității săsescĭ 'șĭ-a trasŭ unŭ glonțŭ în capŭ. Motivele sinuciderei nu se cunoscŭ, căcĭ comisiunea financiară economică la scontrarea casei a găsitŭ tóte în ordine; numai unui accesŭ de nebuniă i se póte atribui acéstă faptă.

—x—

Președintele comisiunei censurătóre Ludovic *Felméri* din *Clușiu* face cunoscutŭ acelora, carĭ cu finea acestui semestru voiescŭ a face esamenulŭ de profesorŭ la școlele medii, că de acum înainte și până la 15 Noemvre se potŭ presenta la esamenŭ, avêndŭ a-șĭ alătura la concursŭ documentele în copiă fidelă.

—x—

D-lŭ advocatŭ Mihailŭ *Cirlea* din *Alba-Iulia* este numitŭ notarŭ publicŭ r. în *Abrudŭ.*

—x—

In lista *viriliștilorŭ* pe anulŭ 1887 se află înscrișĭ din comitatulŭ *Cojocnei* cu totulŭ 178 membri. Primulŭ locŭ ilŭ ocupă br. George *Bánffy* cu contribuțiă de 7324 fl. 40 cr. Intre cei cu contribuțiă de prima clasă aflămŭ și unŭ Românŭ, pe d. *Eugenŭ Crișanŭ* din *Bercheșŭ*, cu contribuțiă de 765 fl. v.

—x—

Prin jurulŭ *Clușiului* s'a începutŭ deja *culesulŭ viilorŭ.* Strugurii însĕ suntŭ acri și puținĭ. Rodulŭ va fi mai putinŭ ca în anulŭ trecutŭ.

—x—

Prin părțile *Sebeșului* în anulŭ acesta cucuruḍulŭ a fostŭ frumosŭ, vinulŭ de asemenea va fi destulŭ de bunŭ.

—x—

Deputatulŭ ungurŭ *Aurel Imre,* care s'a sinucisŭ, a păgubitŭ pe 38 de amicĭ și cunoscuțĭ ai sĕi, precum și pe rudele sale, de marĭ sume de banĭ. Dela doi întreprinḍĕtorĭ a rădicatŭ o sumă de banĭ, ḍicêndŭ că bufetulŭ noului parlamentŭ e încredințatŭ lui. Astfelŭ de împrejurărĭ l'au îndemnatŭ a se sinucide.

—x—

In ḍiua de 12 Octomvre se va face la *Petersburgŭ* înaugurarea monumentului în onórea armatei ruse din resbelulŭ trecutŭ. Cu acéstă ocasiune se vorŭ face, ḍice »Novoje Vremja«, manifestații marĭ. Se vorŭ ține discursurĭ »ce de sigurŭ vorŭ fi multŭ comentate de presa și diplomnția străină«.

—x—

In septĕmâna trecută, lucrătorii dela fabrica de echipamente militare Mandrea din *Bucurescĭ,* dela tipografiele Göbl și Luis, s'au pusŭ în grevă. Trei greviștĭ au fostŭ dațĭ imediatŭ peste graniță, venindŭ în Brașovŭ. Alte amĕrunte ne mai dă „Românulŭ«: „Cei 20 de lucrătorĭ curelarĭ, carĭ fuseseră arestațĭ, au fostŭ pușĭ în libertate, afară de d. Ludwig Friedrich. Acei dintre lucrătorii curelarĭ, carĭ suntŭ supușĭ austriacĭ, au fostŭ chemațĭ la legațiunea austriacă, unde li-s'a spusŭ sĕ lucreze și că la casŭ contrariu vorŭ fi gonițĭ din țéră. Ni se spune că în acelŭ timpŭ d. Mandrea era la legațiunea austriacă.«

—x—

Tîrnosirea mănăstirii *Curtea de Argeșŭ* s'a amânatŭ din causa timpului rĕu pe ḍiua de 12 Octomvre.

—x—

„Liberalulŭ“ din *Iașĭ* află, că bancherulŭ I. *Esen* a dispărutŭ din acelŭ orașŭ luândŭ cu dênsulŭ o sumă îndestulŭ de mare. La Ițcanĭ ar fi fostŭ vĕḍutŭ de unŭ amploiatŭ care ilŭ cunoștea că-și viḍa pașaportulŭ sub nume străinŭ. Acelașŭ ḍiarŭ face următórea socotélă a *falimentelorŭ* deschise la tribunalele *județului Iașĭ* dela 1847 până la 1885. Intre falițĭ au fostŭ: *265 Evrei, 8 Românĭ, 6 Austriacĭ, 5 Armenĭ, 4 Rușĭ, 1 Bulgarŭ, 1 Grecŭ și 1 Francesŭ.* Activulŭ tuturorŭ acestorŭ falimente au fostŭ de $6^1/_2$ milióne, pasivulŭ de 16 milióne; quota mediă distribuită creditorilorŭ e de 19·85% Falițiĭ au avutŭ în totalŭ creanțe în sumă de 13 milióne la creditorĭ din țéră și în sumă de 3 milióne la creditorĭ din străinătate.

—x—

Sinodulŭ bisericescŭ sĕrbescŭ se întrunesce la 20 Octomvre, ér congresulŭ la 9 Noemvre. Comisarĭ r. în loculŭ bolnavului Cseh s'a numitŭ fișpanulŭ Nicolich

---

Reghinulŭ săsescŭ, Septemvre 1886.

Publicămŭ corespondența de mai josŭ a mai multorŭ tinerĭ din Reghinŭ și jurŭ, în firma speranță, că vorŭ înceta urîciósele nențelegerĭ, atâtŭ de vătămătore în timpulŭ de față. E tristŭ lucru când între tinerĭ și bĕtrânĭ nu esistă bună ințelegere, întru câtŭ și unii și alții lucréză pentru binele națiunei românescĭ. Amŭ dori ca astfelŭ de casurĭ dureróse sĕ nu se mai ivéscă. Ne voindŭ a trece de părtinitorĭ ai unora séu ai altora, dămŭ locŭ apĕrărei junimei în fóia nóstră și așteptămŭ sĕ se pănă capĕtŭ nențelegerilorŭ și sĕ lucre tinerii cu bĕtrânii în unire pe viitorŭ:

Onorată Redacțiune! In Nr 191 dela 7 Septemvre n. alŭ »Gazetei Transilvaniei,“ d-lŭ advocatŭ Patriciu P. Barbu în numele inteligenței din Reghinŭ, ocupându-se cu darea de sémă și mulțămita publică a junimei române din Reghinŭ și jurŭ, se încércă a arunca o umbră asupră ei ḍicêndŭ chiar în fruntea articulului d-sale că nu ar fi făcutŭ nicĭ o reflecsiune la împutarea tinerimei, décă aceea nu ar fi ajunsŭ într'o fóiă de publi eitate

D-sa, va sĕ ḍică, crede că e rĕu ca o fóiă de publicitate sĕ se ocupe cu afacerĭ de ale tinerimei și sĕ dea locŭ în colónele sale rapórtelorŭ despre activitatea unei junimĭ.*)

Altulŭ în loculŭ d-lui advocatŭ ar crede póte că dela activitatea și spiritulŭ întreprinḍĕtorŭ alŭ junimei ai sĕ conchiḍĭ la puterea de viéță a unei națiunĭ. Și apoi junimea română din Reghinŭ și jurŭ s'a sciutŭ purta totdeuna spre mulțămirea și îndestulirea chiar și a străinilorŭ. Décă comitetulŭ a făcutŭ împutare unei părțĭ a inteligenței din Reghinŭ, a făcut'o cu dreptŭ cuvêntŭ și numai acelora, carĭ pre timpulŭ acela au fostŭ chiar pe acasă și în decursulŭ petrecerei se preumblau pe promenadă și carĭ din ce causă nu au participatŭ o vorŭ sci d-lorŭ singurĭ. După ce însĕ d-lui advocatŭ P. Barbu, precum se vede din reflesiunile făcute, nu-i suntŭ chiar bine cunoscute împrejurările în carĭ tinerimea șĭ-a începutŭ petrecerile de veră și greutățile cu carĭ a avutŭ a se lupta până le-a ridicatŭ la trépta de astăḍi, când fără frică de nemulțămire póte sĕ priméscă óspețĭ de orĭ ce posițiă înaltă, îi vomŭ aminti numai că acelea s'au începutŭ cu Jabenița, au înaintatŭ în Gurghiu, unde prin mijlocirea d lui notarŭ Manția ni s'au acordatŭ salele din castelulŭ erarialŭ de acolo și sprijinițĭ de unŭ publicŭ fórte frumosŭ românŭ și streinŭ nu numai că am seceratŭ unŭ succesŭ splendidŭ moralŭ, încâtŭ toțĭ străinii ne-au admiratŭ, dér am pututŭ ajuta și scóla română de acolo cu o sumă fórte frumósă în banĭ.

Deși încuragiată tinerimea prin succesulŭ avutŭ în Gurghiu, totușĭ nu se putea decide la înaintarea petrecerilorŭ sale în Reghinŭ, deórece în orașŭ era espusă unei critice mai aspre și chiar și spesele se arĕtau a fi mai marĭ, ér tinerimea putea conta totŭ numai la sprijinulŭ celorŭ de până atuncĭ, adecă alŭ inteligenței din jurŭ; căcĭ inteligența mică din Reghinŭ se arĕta încă pe atuncĭ tare neinteresată în cause naționalĭ și vorbea cu predilecțiune limba maghiară și germană, ér cea română era aprópe de totŭ neglésă.

Aceste erau de ajunsŭ spre a descuragia tinerimea dela ținerea petrecerilorŭ sale în Reghinŭ și a se decide la ținerea lorŭ acolo numai dupăce inteligența din jurŭ a începutŭ a o încuragia din tóte părțile și dupăce d-lŭ Dr. Ales. Ceușianu, care făcea încă parte din junime, a primitŭ a se pune în fruntea ei; ba spre încuragiare a promisŭ a suporta singurŭ tóte spesele ce în casŭ de nereușire s'arŭ face. Invidiele atrase asupră'șĭ prin zelulŭ sĕu nu l'au disgustatŭ pre acestŭ bărbatŭ a sta și mai departe în fruntea junimei și a lucra și mai departe cu acelașĭ zelŭ neobositŭ, câștigându-șĭ iubirea și recunoscința întregei junimĭ și asigurându-șĭ unŭ nume neștersŭ în inimile aceleia, mai alesŭ dupăce și în Reghinŭ i-a succesŭ junimei a secera destule laude spre a nu da ansă inteligenței din Reghinŭ a se tângui că dóră junimea ar merge la domniele lorŭ spre a le face rușine înaintea străinilorŭ.

Nu va putea junimea trece cu vederea mulțămita ce datoresce inteligenței din Reghinŭ pentru cercetarea câtușĭ de câtŭ a petrecerilorŭ sale, spriginindu o cu dinariulŭ sĕu, care cu tótă ocasiunea l'a împutatŭ, chiar și în publicitate, ca de rêndulŭ acesta, ca și când tinerimea, cu deosebire comitetulŭ arangiatorŭ nu șĭ-ar sacrifica și ea dinarulŭ sĕu petrecêndŭ câte-o sĕptĕmână prin Reghinŭ în afacerea petrecerei și ca și când nu inteligența din jurŭ ar fi fostŭ carea ne-a spriginitŭ totdeuna fără a ne arunca ajutorulŭ sĕu în față și fără de a'șĭ aroga dreptulŭ de veto asupra lucrărilorŭ tinerimei, cum vrea sĕ facă o parte din inteligența din Reghinŭ față de o tinerime consciă de chiămarea sa in întreprinderile sale naționalĭ.

Imputările despre desbinarea și discordia escată între tinerime încă suntŭ nebasate, deórece numai 3–4 tinerĭ, carĭ în vanitatea lorŭ voiau sé trécă da aristocrațĭ și la carĭ asociându-se și inteligința din Reghinŭ voiau sĕ aranjeze pe ḍiua de 29 Augustŭ a. c. nu petrecere de veră, ci balŭ la care inteligința din jurŭ sub diferite preteste era sĕ rĕmână neinvitată. Intre astfelŭ de împrejurărĭ junimea nu sĕ putea lăsa dusă în ispită de 3—4 junĭ, fără de nicĭ unŭ trecutŭ pentru petrecerile de până acuma, și negligându-șĭ petrecerea sa atâtŭ de bine sprijinită de publiculŭ românŭ din jurŭ sĕ conlucre la desbinare între inteligența română și la blamarea celei din jurŭ, care totdéuna a fostŭ la culmea chiămărei sale. Dupăce așa deră între tinerime nu a fostŭ nicĭ decâtŭ desbinare, n'avea advocatŭ nicĭ decâtŭ dreptŭ sĕ învinovățéscă pe unulŭ dintre tinerĭ precum face cu rațiocinantele, căruia îĭ atribue mâncărime de neunirĭ in comuna sa; lucrurĭ, carĭ cu petrecerea din Reghinŭ nu au nimica comunŭ și carĭ pe d-sa nu ar avea sĕ'lŭ nelinișțéscă câtu-șĭ de puținŭ*) Pentru că sĕ véḍă d-sa starea adevĕrată a mâncărimei atinse, binevoéscă a ceti actele acelui procesŭ, și se va convinge că rațiocinantele numai demoralisarea și risipirea bunului bisericescŭ le-a împedecatŭ în cursulŭ lorŭ, ér pe făptuitorŭ ilŭ va afla sub pedépsa dictată de forurile competente. E de doritŭ și ar fi și corectŭ ca numai după câștigarea de informațiunĭ esacte sĕ se impute cuiva un lucru rĕu.

Nu e bine ca inteligența din Reghinŭ se dojenéscă tinerimea, care a fostŭ la culmea chiămărei sale și a lucratŭ spre înaintarea binelui naționalŭ pe câtŭ numai i-au permisŭ puteterile și împrejurările. Căcĭ dinŭriulŭ inteliginței din Reghinŭ nu ne promitea chiar munțĭ de aurŭ, căcĭ numai dupăce străinii au începutŭ a fi mândrii de a putea participa la petrecerile nóstre numai atuncea au începutŭ apoi și dumniile lorŭ a întra în petrecerile nóstre făcute în contulŭ sprijinului inteligenței din jurŭ, care nicĭ când nu s'a datŭ îndĕrĕtŭ a sprijini întreprinderile naționale.

Décă voiesce D-lŭ advocatŭ sĕ scie despre o desuinare, aceea era sĕ se provoce prin desconsiderarea concluselorŭ tinerimei, influințându-se în comitetulŭ scolasticŭ nimicirea acelora, în urma cărora din vinitulŭ petrecerilorŭ avéu sĕ se împartă premii și ajutóre tinerilorŭ scolarĭ din Reghinŭ ér nu sĕ fiă îngropatŭ în reparărĭ de palanturĭ séu în zidurile scólei, care avea sĕ le facă comuna bisericéscă Reghinŭ, ér nu junimea. Despre nimicirea acestorŭ concluse junimea nicĭ nu a fostŭ baremĭ încunosciințată, ce credŭ eă se cădea. Asigurămŭ pe d-lŭ advocatŭ că tinerimea néstră este pĕtrunsă de iubirea către națiunea sa pentru binele și prosperarea căreia a lucratŭ după puterĭ, totdéuna, căcĭ ea nu voesce sĕ ajungă a fi sclavulŭ banului și alŭ ambițiunei

---

*) Ațĭ înțelesŭ rĕu. *Afacerea* acestei nențelegerĭ n'ar fi doritŭ sĕ ajungă în publicŭ.

*) Cum nu? Neunirile și desbinările fiă din orĭce comună, trebue sĕ nelinișțéscă pe orĭ-ce bună Românŭ. Dér cu acésta nu vremŭ sĕ ḍicemŭ, că rațiocinantele ar lucra a desbina comuna sa. Noi nu scimŭ nimicŭ despre asta. — Red.

vane, umblândŭ după onorurĭ nemeritate; de asemenea bóle tinerimea nóstră nu este atacată, și sĕ ferésca Dumnedeu de ele, căcĭ atuncĭ amŭ trebui sĕ desperămŭ.

In acéstă direcțiune lucrămŭ și vomŭ lucra, avênd firma convingere că pe viitorŭ și inteligența din Reghinŭ va recunósce și va încuraja bunele nóstre intențiunĭ și zelulŭ celŭ desfășurămŭ pentru binele națiunei, a cărei încredere ne-o putemŭ câștiga numai lucrândŭ la ridicarea ei și dându'i dovedĭ că suntemŭ caractere firme și neînteresante în care póte conta

In numele a 40 junĭ românĭ din Reghinŭ și jurŭ.

Matheiŭ Têrnaveanŭ
secretarŭ și proprietarŭ.

Valea Bistriței, 14 Octomvre 1886.

Congregațiunea ordinară de tómnă a comitatului Bistrița-Năsĕudŭ.

Prin scrisórea viceșpanului comitatului Bistrița-Năsĕudŭ dela 18 Septemvre 1886 Nr. 5965/1886 membrii municipalĭ s'au fostŭ conchematŭ pe diua de 13 l. c. la adunarea municipală ordinară de tómna. Cu acésta ocasiune s'a înauguratŭ și noulŭ edificiu comitatensŭ rădicatŭ cu multe decĭ de mii din sudórea contribuabililorŭ Românĭ și Sașĭ din acestŭ comitatŭ. Adunarea, ce s'a ținutŭ în sala noului edificiu comitatensŭ pe la órele 10 din di, s'a deschisŭ prin fișpanulŭ, baronulŭ Banffy Dezsö, carele din creștetŭ până în tălpĭ era ferecatŭ în șinóre unguresci.

După deschiderea adunărei punctele mai însemnate ce s'au luatŭ în desbatere, respective s'au cetitŭ representanțilorŭ municipalĭ spre a se lua spre cunoscință — căci de desbatere astădĭ în comitatulŭ Bistriță Năsĕudŭ nicĭ vorbă nu póte sĕ fiă, dupăce baronulŭ Banffy din grația celorŭ dela putere și slăbiciunea representanțilorŭ municipalĭ a ajunsŭ sĕ domnéscă absolutistice — era aprobarea aruncului de $2^1/_2\%$ după florenulŭ de dare pentru ridicarea unui nou spitalŭ comitatensŭ în Bistriță. Apoi alegerea de fiscalŭ (advocatŭ) comitatensŭ în loculŭ ad. românŭ Gavrilă Manu, carele nevenindu-i la socotélă încă dela începutŭ fișpanului Banffy, fiindcă nu voia sĕ jóce așa după cum îi cânta elŭ — trebui sĕ abdică.

Referitorŭ la spitalulŭ comitatensŭ ce are sĕ se rĕdice în Bistriță, directorulŭ dela fondurile granițĕresci din Năsĕudŭ Ionŭ Ciocanŭ face propunerea: Că de órece situația topografică a acestui comitatŭ e astfelŭ, încâtŭ poporațiunea e aședată pe 2 vălĭ, ale Someșului și a Bistriței, și dupăce comunicațiunea dintre aceste vălĭ e fórte anevoiósă, ar fi fórte bine ca suma ce se va aduna dela contribuitorii acestui comitatŭ sĕ se împărțéscă în 2 părțĭ egale și cu o parte sĕ se ridice unŭ spitalŭ în Bistrița pentru locuitorii din valea Bistriței; — ér cu cealaltă parte sĕ se ridice unŭ altŭ spitalŭ în Năsĕudŭ pentru locuitorii din valea Someșului. — Propunerea directorului Ciocanŭ, deși în realitate fórte practică, trebui însĕ sĕ cadă deorece nu a fostŭ sprijinită decâtŭ de cei 7 representanțĭ municipalĭ românĭ, ce erau de față.

Ba ce e mai multŭ, nicĭ la votŭ nu a fostŭ admisă, nevenindu-i la socotélă fișpanului Banffy, care orĭ și ce ar fi în stare de a face, numai pe placulŭ și tignéla Românilorŭ nimica, și apoi valea Someșului, în mânia fișpanului Banffy — abstrăgendŭ dela câțiva nemeșĭ ungurașĭ din Nimigia ungurescă — esclusivŭ e locuită numai de Românĭ.

De fiscalŭ comitatensŭ s'a alesŭ conformŭ dorinței pașalei Banffy adv. Sasŭ Iacab, favoritŭ alŭ foispanului; rudeniă a viceșpanului și omŭ care neaflându-se pe piciórele proprii sĕ conforméză după placulŭ și voința mai marilorŭ sĕi.

Una și demnă de sciutŭ ce am putut'o constata în adunarea municipală a comitatului Bistriță-Năsĕudŭ dela 13 a. l. c. este că fișpanulŭ Bánffy e pașă absolutŭ în comitatŭ și se jócă cu representanții municipalĭ întocmai ca cu păpușele, și niminea nu cuteză a-i face oposițiune. Mai departe, de când sĕ află la cârma administrațiunei acestui comitatŭ a adusŭ lucrulŭ așa de departe, încâtŭ altă limbă afară de cea ungurescă nu sĕ aude în adunările municipalĭ, cu tóte că maioritatea absolută a representanțilorŭ nu pricepe nimica din cele ce se vorbescŭ și desbatŭ acolo.

Ar urma de aicĭ ca representanții municipalĭ cu insistență sĕ protesteze în contra acestei procederĭ ilegale a fișpanului, dér dênșii în micimea lorŭ de sufletŭ—onóre puținelorŭ escepțiunĭ — atâta suntŭ de slugarnicĭ, încâtŭ nicĭ acolo unde legea îi îndreptățesce nu cuteză ai face oposițiune fișpanului, că vedĭ... nu cumva sĕ supere pe Maria Sa.

Apoi cum sĕ nu cuteze fișpanulŭ Bánffy de a face lucrurĭ ne mai pomenite în comitatulŭ Bistrița-Năsĕudŭ, când vede cu ce ómenĭ slugarnicĭ are de a face, și cum sĕ nu ți-i jóce ca pe nisce păpușĭ, când îi cunósce atâtŭ de micĭ de inimă, fricoșĭ și sfiicioșĭ, încâtŭ numa nu-i sĕrută tălpile!

Ar fi, credŭ eu, timpulŭ celŭ mai supremŭ: ca representanții municipalĭ ai comitatului Bistrița-Năsĕudŭ sĕ se intereseze mai multŭ de afacerile ce se facŭ în socotéla nóstră. Sĕ mai lase la o parte pe acelŭ: »nu se plătesce" indolentŭ, rostitŭ de mai mulțĭ dintre representanții municipalĭ și câtŭ se póte mai numeroșĭ sĕ se presenteze la adunările municipalĭ.

Cei de principii identice, séu celŭ puținŭ toți Românii sĕ se constitue într'unŭ clubŭ bine disciplinatŭ, și desbrăcându-se de slugărniciă și nepăsare, fără șovăire sĕ lucre și sĕ se înțelegă și cu fiăcare ocasiune sĕ cerce de a pune stavilă poftelorŭ neînfrênate și ilegalităților fără sémă a fișpanului Bánffy.

Séu, decă nu se sêmtŭ capacĭ, orĭ nu au curagiulŭ de a face acestea, orĭ în altă vreme nu le vine la socotélă din deosebite considerațiunĭ a se strica cu Măria Sa, — atuncĭ decâtŭ sĕ pórte numele de representanțĭ municipalĭ numai pe hârtiă, ér în faptă sĕ nu se presenteze nicĭ la o adunare municipală și sĕ nu facă nimica; atuncĭ mai bine repășéscă, mulțăméscă-se de încrederea alegĕtorilorŭ, depună'șĭ mandatulŭ și facă locŭ altora, carĭ dovedescŭ mai multŭ curagiu, suntŭ cu mai puține considerațiunĭ și mai puținŭ le pasă de ochii și grația fișpanului Bánffy orĭ a sateliților sĕi.

— *borgoveanulŭ* —

Apelŭ.

Ilustrulŭ poetŭ alŭ națiunei a cântatŭ într'o óră inspiratŭ de Dumnedeire: *„Deșteptă-te Române!"*

Românismulŭ a înțelesŭ vocea profetului trimisŭ de Provedință.

Ca prin minune vedemŭ dispărêndŭ letargia omorîtóre; o activitate neobosită se desvóltă pe tóte terenele vieții nóstre naționale. O reacțiune puternică, plină de zelŭ juvenilŭ, face epoca. din sântulŭ momentŭ, în care pentru prima óră a rĕsunatŭ în inimile nóstre *„Deșteptă-te Române!"*

Vedemŭ districte și ținuturĭ întregĭ, locuite de Românĭ, grupându-se și consultândŭ: *cum, ce e de făcutŭ?* ca sĕ ne eluptămŭ unŭ locŭ demnŭ între popórele culte ale Europei.

Prima luptă pentru esistența spirituală o începŭ bărbații, luptândŭ ca nisce atleți cu mii și mii de greutăți, și înființândŭ diversele nóstre instituțiunĭ de cultură.

Laudă neobositoi munce a acestorŭ bravĭ pionerĭ; terenulŭ era deja bine pregătitŭ, când unŭ altŭ factorŭ puternicŭ, *„femeia,"* se ivesce ca celŭ mai naturalŭ aliatŭ alŭ bărbatului!

Și ce au făcutŭ femeile române în restimpŭ abia de 20—30 de anĭ?

In acestŭ intervalŭ, relativŭ scurtŭ, au desvoltatŭ o astfelŭ de activitate salutară, au avutŭ unŭ rolŭ atâtŭ de însemnatŭ, încâtŭ numele lorŭ este pentru totdéuna eternisatŭ și în strînsă legătură cu renascerea nóstră culturală!

Esposițiunea din 1881, scólele de fetițe din Brașovŭ și Sibiiu, reuniunile femeiescĭ filantropice, întocmite în tótă țéra: suntŭ fapte, carĭ dovedescŭ, că femeia română e la culmea misiunei sale, îșĭ iubesce națiunea cu foculŭ vestalŭ alŭ străbunelorŭ ei din vechime!

Districtulŭ Huniedóra e unŭ ținutŭ eminamente românescŭ.

Piscurile și văile sale au fostŭ martorĭ secularĭ ai multorŭ evenimente mărețe, a multorŭ fapte eroice!

Reminiscențele unui gloriosŭ trecutŭ, ne îndemnă sĕ intrămŭ și noi pe arena activității, ca și celelalte sororĭ din patriă, prefigêndu-ne o țîntă și stăruindŭ din rĕsputerĭ întru realisarea ei!

Femeia română a fostŭ în tóte timpurile soțiă bună, mamă de modelŭ; ei, dér niciodată sfera ei de activitate nu se mărginesce numai în cerculŭ strînsŭ alŭ căsniciei.

Precum fica Romei clasice, așa și Românca modernă a secului, a avutŭ și are adĭ mai multŭ ca orĭ când datorințe sacre față cu dulcea sa națiune!

Pĕtrunse de aceste simțĕminte, Românele din Deva, întrunite în 8 Septemvre a. c. într'o conferință prealabilă au luatŭ firma și invariabila resoluțiune de a forma:

„Reuniunea femeilorŭ române Huniădorene",

cu scopulŭ „înaintării industriei de casă și ajutorarea fetițelorŭ și vĕduvelorŭ române sĕrace."

Când decĭ adĭ, — conformŭ concluselorŭ acelei conferințe — apelămŭ la inima Vóstră de soră și română: suntemŭ sigure, că amŭ prevenitŭ numai dorinței generalĭ, și că vocea nóstră nu va rĕsuna în pustiu!

Este timpulŭ supremŭ, sĕ ne alăturămŭ celorlalțĭ factorĭ ai culturei nóstre naționale.

Inainte dér cu Dumnedeu, sĕ ne facemŭ datoria de Române!

Deva, 15 Octomvre 1886.

Anna Petco, m. p. *Lucreția Costa Olariu,* m. p.
Elena Popŭ H. Longinu, m. p. *Vilma Moldovanŭ,* m. p.
Minerva Herbay, m. p.

Deodată cu apelulŭ s'a adresatŭ și următórea:

Invitare.

Cunoscêndŭ viulŭ interesŭ, ce-lŭ arĕtațĭ pentru tóte causele nóstre naționale, pe basa încredințării primite în conferința prealabilă a Românelorŭ din Deva, ținută la 8 Septemvre, anulŭ curentŭ, — pentru a puté realisa cele cuprinse în apelulŭ de mai susŭ, Vĕ invitămŭ cu totŭ respectulŭ, ca sĕ participațĭ la »conferința femeilorŭ române din comitatulŭ Huniădorei«, ce se va ține în Deva, la 30 Octomvre 1886 s. n. înainte de amédĭ la 10 óre, în localitățile școlei române.

Deva, 15 Octomvre 1886.

Anna Petco, m. p. *Lucreția Costa Olariu* m. p.
Elena Popŭ H. Longinu, m. p. *Vilma Moldovanŭ*, m. p.
Minerva Herbay, m. p.

Ultime scirĭ.

Rusciucŭ, 16 Octomvre. Generalulŭ Kaulbars a primitŭ rĕspunsŭ la întrebările ce le-a adresatŭ împĕratului, în privința urmării misiunei sale. Generalulŭ va pleca probabilŭ la Sofia Lunĭ și va trece prin Tîrnova. Instrucțiunile sale parŭ că nu vorŭ aduce o repede schimbare a situațiunii. Ele ar fi mai multŭ favorabile unei tărăgănirĭ a mĕsurilorŭ de represiune.

Sofia, 16 Octomvre. — Guvernulŭ bulgarŭ a adresatŭ representanțilorŭ marilorŭ puterĭ o notă verbală prin care le face cunoscutŭ că guvernulŭ, convocândŭ marea Sobraniă, singura depositară a voinței naționale, are de scopŭ sĕ facă sĕ se procedeze la verificarea puterilorŭ, după constituirea ei, și că în urmă are de scopŭ s'o pună în legătură cu Sublima Pórtă și cu marele puterĭ pentru a îngriji de alegerea noului suveranŭ.

Viena, 16 Octomvre. O scrisóre publicată de „Corespondența politică" și datată din Parisŭ dice: „Este sigurŭ că trupele rusescĭ suntŭ gata, dér e cu putință că numai în scopulŭ unei demonstrațiunĭ în contra Bulgariei. Ocuparea principatului ar fi o violare a integrității Turciei. Orice amicŭ sincerŭ alŭ Rusiei nu trebue sĕ doréscă ocuparea. Diplomația ruséscă ar putea sĕ resolve cestiunea fără a trage spada. Ea ar trebui sĕ lucreze în sensulŭ politicei lui Mazarinŭ, ér nu ca Richelieu. Altminterea, cabinetele europene, sub presiunea opiniunei publice, ar puté fi silite sĕ facă nisce demonstrațiunĭ displăcute Rusiei".

St. Petersburgŭ, 16 Octomvre „Novoje Vremia", dice: Momentulŭ pentru a pune la ordinea dilei cestiunea Egiptului e favorabilŭ pentru Francia. Rusia nu-i va pune nicĭ o piedecă".

Berlinŭ, 17 Octomvre. Scirĭ din Baden anunță că împĕratulŭ Wilhelm a avutŭ două crise periculóse, dér că de Dumineca forțele i-au revenitŭ. Impĕratulŭ va pleca la 20 Octomvre la Berlinŭ.

Francfortŭ, 17 Octomvre. D. Carolŭ de Rotschild, șefulŭ casei Rotschild din Francfort, a muritŭ.

Rusciucu, 17 Octomvre. Se comunică din Sofia, dintr'o bună sorginte, că situațiunea e multŭ mai puținŭ încordată ca în momentulŭ plecării generalului Kaulbars și că guvernulŭ e în ajunulŭ unei înțelegerĭ cu Rusia. Elementulŭ moderatŭ alŭ cabinetului, representatŭ prin d. Nacevicĭ și Stoilov, aderândŭ la vederile elementului mai înaintatŭ în cestiunea alegerilorŭ, ar insista în acestŭ momentŭ spre a obține ca ministerulŭ sĕ între in calea concesiunilorŭ față cu Rusia. Se speră decĭ ca generalulŭ Kaulbars, reintrândŭ în Sofia, va găsi spiritele mai bine dispuse ca la plecarea sa.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

SOFIA, 19 Octomvre. — Generalulŭ Kaulbars sosesce la 19 Octomvre în Lompalanca, la 21 în Sofia.

PARISŬ, 19 Octomvre. — Interpelarea făcută în cameră privitorŭ la greva din Vierzon a adusŭ după sine o crisă ministerială parțială. Ministrulŭ de interne Sarrien combătù propunerea făcută de radicalĭ d'a se trece simplu la ordinea dilei, care cu tóte astea fù primită de cameră. Din causa acésta Sarrien părăsì sala declarândŭ că demisionéză. S'a rĕspânditŭ sgomotulŭ că au de gândŭ sĕ demisioneze și miniștrii Develle, Baihaut și Demole.

DIVERSE.

Intr'o școlă superióră de fete. — Profesorulŭ: „In ora viitóre, domnelorŭ, vĕ voiŭ face cunoscuțĭ câțiva bărbațĭ marĭ din trecutŭ!« — O tînĕră damă către o amică: „Ne-ar plăcea mai bucurosŭ câțiva tinerĭ bărbațĭ din timpulŭ de față, deorece acum vomŭ începe sĕ cercetămŭ balurile."

Averea în Statele Unite. — Americanii se îmbogățescŭ mereu. Pre când în 1790 tótă averea locuitorilorŭ din Statele Unite nu se ridica mai multŭ decâtŭ la 750 dolarĭ, în 1880 ea se evalua la totalulŭ de 43,642 dolarĭ (ceea ce representă aprópe 225 miliarde de le noi), adică 870 de dolarĭ (4,500 lei noi) de fiecare capŭ. După d-lŭ Leroy Beaulieu averea totală în Francia nu póte fi socotită mai mare de 190 la 200 miliarde, adică 5,000 la 5,300 lei de capŭ. Dupe tabloulŭ ce'lŭ publică unŭ diarŭ francesŭ, reese că, in America, averea pe capŭ progreséză cu 150 la 100 de capŭ, dela 1850.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Octomvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4% . . .	102 25
Rentă de hârtiă 5% . .	92.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	99.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50
Bonurĭ rurale ungare . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 25
Bonurĭ croato-slavone . .	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120 75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	124 —
Renta de hârtiă austriacă	82.55
Renta de arg. austr. . .	83 80
Renta de aurŭ austr. . .	114 40
Losurile din 1860 . . .	139 —
Acțiunile băncei austro-ungare	868.—
Act. băncei de creditŭ ung.	288.25
Act. băncei de creditŭ austr.	279.80
Argintulŭ —.— Galbini împărătescĭ	5.91
Napoleon-d'orĭ	9.91
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.40
Londra 10 Livres sterlinge	125.30

Cursulu pieței Brașovŭ

din 19 Octomvre st. n. 1886

Bancnote românescĭ	Cump.	8.48	Vend.	8.51
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.87	»	9.91
Lire turcescĭ	»	11.26	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.30
Galbenĭ	»	5 89	»	5.91
Scrisurile fonc. »Albina» . .	»	117.50	»	118 50
Ruble Rusescĭ	»	120.—	»	122.—
Discontulŭ . . .	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	—	—
Predealŭ	—	9.32	—	—
	—		—	—
Timișŭ	—	9.56	—	—
Brașovŭ	—	10 29	—	—
	7.47	—	4.16	—
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa micŭ	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4.51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clușiu	5.30	—	5 56	—
	—	6 03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	--	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	.
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2 17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.51	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	--
Clușiu	—	10.28	5.26	6.43	--
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11.19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12.30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.3	—	--	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ	9 21	—	—	—	9.15
	—	5.45	—	—	—
Timișŭ	—	6.22	—	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	--
	—	—	—	—	—
Bucurescĭ	—	11.45	—	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.59	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10.27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8 42	—	4 52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4 10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	-
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7.25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicica	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	- -
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6.40
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1 53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.